

VAJERA (En Ik verscheen) – Sjemot 6:2-9:35

De Parasja begrijpen

Sjemot (Exodus) 6:2-6:8

We zullen leren hoe we

- 1) **Het hoofdthema (onderwerp) van een Parasja (wekelijkse Torah-lezing) kunnen begrijpen.**
- 2) **Thematische verbindingen kunnen leggen met de Parasja (Bijbelstudies verbonden door een gezamenlijk thema (onderwerp))**
- 3) **De Parasja beter kunnen begrijpen door thematische verbindingen te leggen met andere Bijbelgedeelten**

I. Exodus 6:2-4 – In dit gedeelte, zegt Adonai dat de Aartsvaders Hem alleen kenden bij de naam, God Almachtig (El Sjaddai), niet als JHWH. In de meeste Nederlandse Bijbels, worden de letters HEER (allemaal hoofdletters) gebruikt als vervanging voor het tetragram JHWH.

Dit gedeelte is voor veel mensen erg verwarrend geweest, omdat bij het lezen van Genesis, je zult ontdekken dat:

- 1) Adonai soms de naam JHWH gebruikte als Hij met de Aartsvaders sprak, en
- 2) zij soms de naam JHWH gebruikten als ze Hem aanriepen!

Het is dan niet meer dan logisch dat zij de naam hoorden en uitspraken. Laten we het vers wat beter gaan bekijken.

² *Weer richtte God het woord tot Mozes en sprak: 'Ik ben de HEER (JHWH).³ Aan Abraham, aan Izaäk en aan Jakob ben Ik verschenen als God Almachtig; mijn naam, HEER, heb Ik hun niet geopenbaard.⁴ Met hen heb Ik mijn verbond gesloten: Ik zou hun Kanaän geven, het land waar zij als vreemdeling woonden.*(WV2012)

A. Kijk eens hoe het woord **verschenen** lijkt te verwijzen naar de zin **heb ik hun niet geopenbaard**. Zou het niet veel logischer zijn als er zou staan:

*Ik verscheen aan Abraham, aan Izaäk en aan Jacob als God Almachtig (El Sjaddai), maar met mijn naam HEERE (JHWH) **ben ik niet** aan hen verschenen.*

Of

*Ik heb mij geopenbaard aan Abraham, aan Izaäk en aan Jacob als God Almachtig (El Sjaddai), maar met mijn naam HEER (JHWH) **heb ik mij niet** aan hen geopenbaard.*

...Het lijkt erop dat de Torah de zinnen **Ik verscheen** en **heb ik mij geopenbaard** aan elkaar gelijk stelt. Adonai heeft zich geopenbaard (*heeft iets over zichzelf geopenbaard*) door de namen die Hij gebruikte toen Hij verscheen aan de Aartsvaders. Dus als wij deze verzen willen begrijpen, moeten we gewoon terugbladeren naar Genesis en de gedeelten bestuderen waar Adonai **verscheen** of **Zich openbaarde** aan de Aartsvaders door middel van de namen die hierboven zijn genoemd.

II. Er waren twee aspecten aan het verbond dat Adonai sloot met Abraham – Land en nageslacht.

A. Lees Genesis 15:1-20 – Let in dit gedeelte heel goed op het volgende:

- 1) Adonai gebruikt Zijn Naam _____, en
- 2) ook al belooft Hij _____ aan Abraham (vers 4-5), toch ligt de nadruk van dit verbond op het _____ (zie verzen 8-19 waar het gaat over het land!).

Ook leren we dat hun bezit van het land verbonden is met het feit dat ze later slaven zullen worden en op een wonderbaarlijke manier zullen worden verlost uit Egypte.

B. Lees Genesis 17:1-14 – Let in dit gedeelte erg goed op het volgende:

- 1) Adonai gebruikt Zijn Naam E___ S_____ (Ik ben God Almachtig), en
- 2) de focus van dit verbond ligt op het vermeerderen van Abrahams _____

De Bijbel laat ons zien dat Adonai duidelijk maakt dat Hij een persoonlijke relatie heeft met Abraham en het volk dat uit hem geboren zal worden (om God te zijn voor jou en jouw nakomelingen na jou).

C. Dus als we alles samenvatten dan is elk van de twee kenmerken van het verbond met Abraham uniek verbonden met een specifieke Naam van Adonai! **Dit is belangrijk, vergeet het niet!**

III. Het thematische belang van de Twee Verbonden en de Twee Namen – Ook al wordt er bij de meeste keren dat Adonai aan een van de Aartsvader verscheen geen specifieke naam genoemd, toch zijn er vier verschijningen waar wordt gerefereerd aan specifieke namen.

A. Verbonden met het verbond in Genesis 15 waar de focus ligt op het ontvangen van het land...

I. Wie is er bij dat proces betrokken?

Het _____ van _____ evenals een volk dat hen onderdrukt (Egypte).

Welke andere thema's kunnen we ontdekken (hint: ver 13-16)?

Ver _____, sla _____, ruzie, oordeel voor E _____ en de goddelijke drang op de inwoners van Kanaän uiteindelijk te straffen.

B. Verbonden met het verbond in Genesis 17 waarin de nadruk ligt op het krijgen van nageslacht...

1. Wie is bij dat proces betrokken? Omcirkel het juiste antwoord

Noach en zijn familie

Abraham en zijn nageslacht

Het volk van Kanaän

Welke andere thema's kunnen we ontdekken?

De vruchtbaarheid en veelheid van _____ en zijn _____, Adonis _____ om hen te doen _____ en het teken van het _____ waarbij de nadruk ligt op de relatie tussen Adonai en Abrahams nakomelingen.

Laten we nu gaan kijken of dit thematische patroon elders wordt herhaald.

C. Genesis 28:3 – Welke naam gebruikt Adonai bij Jacob _____

Wat is het onderwerp van hun gesprek? De zegen waardoor ze uitzonderlijk _____ zullen worden als voorwaarde om het land te ontvangen.

Is het je opgevallen dat dit ook thematisch is verbonden met het thema aangaande de naam El Sjaddai waar we het hierboven over hadden? Elke keer als Adonai de naam El Sjaddai gebruikt, praat Hij erover hoe Hij ervoor zal zorgen dat het **nageslacht van de Hebreërs zal toenemen!** El Sjaddai = vruchtbaar en talrijk/ nakomelingen.

D. Genesis 15:7 – Welke naam gebruikt Adonai bij Abraham? _____

Waar gaat het over? Hoe Adonai hem wegleidde uit het land van de _____

Dit is thematisch verbonden met het algemene onderwerp bij het gebruik van de naam JHWH zoals hierboven genoemd!

Genesis 28:13-15 – Welke naam wordt gebruikt? _____

Waar gaat het over? Over het land dat Jacob achter zich laat. Adonai verzekert hem dat Hij hem zal terugbrengen naar **het Land.**

Zie je hoe dit thematisch is verbonden met het thema van de naam **JHWH** dat we hierboven noemden? In het algemeen geldt dat telkens wanneer de naam **JHWH** wordt gebruikt Adonai spreekt erover dat **Hij de nakomelingen van Abraham naar het land zal brengen!** **JHWH = Abrahams nakomelingen komen naar Het Land.**

E. Samenvattend, elke keer dat Adonai verscheen als El Sjaddai, lag de nadruk van het verbond op de _____ en _____ van het nageslacht! Als Hij verscheen als JHWH, dan lag de nadruk op de gebeurtenissen die te maken hebben met het innemen van _____!

V. De Slotconclusie

A. Belang van de naam Elohim/ El Sjaddai – Als Adonai verscheen met de naam El Sjaddai, waarbij Hij de Aartsvaders beloofde dat ze vruchtbaar zouden zijn en in aantal zouden toenemen, maakte Hij zichzelf bekend zoals Hij zich bekend maakte in Genesis 1:1-2:3! De focus van dat Bijbelgedeelte lag erop dat Adonai een schepping maakte waarin hij de macht legde om te reproduceren (om vruchtbaar te zijn en in aantal toe te nemen). Voor ons lijkt het erop dat dit proces zonder goddelijke interventie plaatsvindt! Dit is een van de kenmerken die aan de Aartsvaders bekend werden gemaakt. Zij waren getuige van de verbondsbeloften van vruchtbaarheid en vermenigvuldiging, maar toen die wonderen gebeurden, leek het erop dat ze vanzelf gebeurden. Bijvoorbeeld, met de naam El Sjaddai maakte Hij

zichzelf op de volgende manier bekend aan de Aartsvaders: Ze kenden Hem als de schepper, een vriend, iemand die verbonden maakt, een God van zegening, vruchtbaarheid, veelheid, bescherming en heer over natuurkrachten.

B. Belang van de naam JHWH – Als Adonai verscheen met de naam JHWH, terwijl Hij land beloofde aan de Aartsvaders, maakte Hij zich bekend zoals Hij zich bekend maakte in Genesis 2:4-3:24! Het gaat er in dat Bijbelgedeelte om dat Adonai intiem was betrokken in menselijke zaken op aarde. Denk maar eens na over de volgende feiten:

1. Door de profetie die Hij gaf aan Adam en Eva, liet Hij zien dat Hij degene zou zijn die de gang van zaken in de menselijke geschiedenis bestuurde.
2. Door dezelfde profetie, liet Hij aan Adam, Eva en hun nakomelingen zien dat ze uiteindelijk zouden worden verlost van het gevolg van hun zonden door een verlosser die geboren zou worden uit het zaad van een vrouw.
3. Door het toebedelen van goddelijke vergelding liet Hij zien dat Hij degenen die zondigen zou oordelen.
 - 1) Hij staat op het punt om de hele wereld te laten zien (met tekenen en wonderen) dat Hij de God is die de menselijke geschiedenis bestuurt
 - 2) Hij staat op het punt om Zijn volk te verlossen door middel van een verlosser uit hun Egyptische slavernij.
 - 3) Hij zal Egypte oordelen evenals de volken van Kanaän net zoals Hij de slang heeft geoordeeld.

Adonai zegt tegen Mozes, Ik ben aan de Aartsvaders alleen verschenen als El Sjaddai, die Zichzelf bekend maakt door achter de schermen te werken op het gebied van zegen en vermenigvuldiging van het nageslacht van mijn uitverkorenen. Op basis van Exodus 1:7 zien we dat deze belofte die is gedaan door de naam El Sjaddai vervuld was!

Nu staat Adonai op het punt om de tweede belofte te vervullen, die Hij heeft gedaan door de naam JHWH heen, waarbij het erom gaat dat Hij hen naar het Land zal brengen. Echter, voordat Hij hen naar het Land brengt zal Hij hen moeten verlossen en Egypte en de volken van Kanaän moeten oordelen. Dit deel van de belofte was tot op dit punt nog niet gebeurd. Met ander woorden, Adonai had Zich nog niet geopenbaard door Zijn naam. Hij zegt tegen Mozes dat dat zal gaan veranderen. Hij zal zichzelf nu laten zien op een manier die de Aartsvader nooit hadden gezien. Hij staat op het punt om te verschijnen als JHWH, die zichzelf bekend maakt door persoonlijk naar de aarde te komen om Zijn volk te verlossen met bovennatuurlijke tekenen en wonderen. Hij staat op het punt om Zichzelf bekend te maken als JHWH die de natiën zal oordelen. Hij zal Zich bekend maken als JHWH, die Zijn volk op een bovennatuurlijke manier naar hun land kan brengen.

Als je een thematische vergelijking gaat maken tussen de wonderen die zijn gedaan voor de Aartsvaders in het boek Genesis en de wonderen die zijn gedaan in Exodus, Numeri en Deuteronomium, dan zul je al gauw ontdekken dat Adonai zich werkelijk bekend maakte aan de generatie van de Exodus op een manier die geen van de Aartsvaders had gezien. In Genesis zegende Hij hun nageslacht, leidde hen, beschermde hen, zorgde ervoor dat het werk dat ze deden vruchtbaar was, en maakte hen succesvol in de oorlog, etc. Deze dingen gebeurden allemaal binnen de context van de natuurlijke wereld. Je zult geen voorbeelden vinden van het splitsen van de Rode Zee, manna uit de hemel, etc. zolang de natuurlijke orde niet op zijn kop wordt gezet.

Vertaald door Geke van Halteren

Een ander aspect van het feit dat Hij zich bekend maakt als JHWH is Zijn heiligheid. Als je de verschijning van Exodus 3:1-6 vergelijkt met de verschijningen in het boek Genesis, dan zul je ontdekken dat de nadruk op een punt verschuift. Waar in Genesis zei Adonai ooit tegen de Aartsvaders: “Kom niet dichterbij... Doe de sandalen van je voeten, want de plaats waarop je staat is heilige grond?” Vanaf het moment dat Hij verscheen bij de brandende struik, maakt Adonai zich duidelijk op een nieuwe manier bekend.

Daarom gaat het statement in Exodus 6:2-4 allereerst over hoe Adonai Zich proefondervindelijk bekend maakt door Zijn namen, niet in de zin of Hij de namen al dan niet gebruikte. De El Sjaddai van Genesis 1:1-2:3 had Zich door het leven van de Aartsvaders achter de schermen bekend gemaakt. Maar nu, staat de JHWH uit Genesis 2:4-3:24 op het punt om intiem betrokken te raken bij menselijke zaken als de Heer van de geschiedenis, waardoor Hij zich bekend zal maken aan de volken!